

Remissvar om Boverkets förslag till föreskrifter och allmänna råd om certifierade byggprojekteringsföretag med beteckning: 126/2023

Beskrivning

Bygglovenheten i Österåkers kommun har tagit del av Boverkets remiss om förslag till föreskrifter och allmänna råd om certifierade byggprojekteringsföretag. Syftet med denna föreskrift är att göra de redan införda bestämmelserna i plan- och bygglagen (2010:900) om certifierade byggprojekteringsföretag tillämpbara.

Ställningstagande

Österåkers kommuns bygglovenhet avstyrker förslaget avseende innehåll under rubriken **Särskilt krav på kompetens**:

I denna del noteras att förslaget inte omfattar särskilt krav på kompetens avseende nedan uppställda områden.

Kompetens för dessa områden saknas för behörighetsnivå *normal* och *kvalificerad*:

- Energiexpert eller energingenjör – kompetensområde i BBR avsnitt 9.
- Arkitekt – kompetensområde i BBR avsnitt 3 och 8.
- VVS-projektör – kompetensområde främst avsnitt 6 och 9.
- El-projektör – kompetensområde avsnitt 8 och 9.
- Tillgänglighet – avsnitt 3.
- Akustiker – avsnitt 7.

Utöver vad som ovan nämnts kan tilläggas att för byggprojekteringsföretag med behörighet *normal* saknas även särskilt krav på kompetens avseende brand och konstruktion motsvarande nuvarande BBR avsnitt 4 (EKS) och avsnitt 5.

Krav på kompetens inom ovanstående områden krävs nästan i alla byggprojekt. Att från statens sida inte ställa särskilda krav på kompetens inom dessa områden för byggprojekteringsföretag verkar minst sagt märkligt. Det minsta man kan begära borde rimligen vara att den kompetens som företaget ska ha motsvarar de områden som omfattas av de tekniska egenskapskraven för byggnation.

Det är idag inte ovanligt att det tidigt i byggprocessen upptäcks felaktigheter i projekteringen som oftast kan rättas till i ett tidigt skede i dialog mellan

projektörer, entreprenörer och byggnadsnämndernas tjänstemän. Konsekvenserna av förslagets utformning tillsammans med utformningen i plan- och bygglagen om de särskilda bestämmelserna för certifierade byggprojekteringsföretag kan med andra ord innebära att felaktigheter i projekteringen inte upptäcks i tid, och i värsta fall, alldeles för sent. För att säkerställa att felaktigheter inte uppstår krävs således av byggprojekteringsföretagen en synnerligen väl fungerande internkontroll och för det krävs reell kompetens avseende det som ska kontrolleras. Vi kan inte se att det utifrån förslagets utformning ställs absoluta krav på den kompetensen. Istället får det förstås som att detta ska omfattas av det föreskriften behandlar under rubriken ”Kvalitetsledningssystem”. Där anges inte heller krav på särskild kompetens.

Dessutom innebär förslaget att byggnadsnämndernas insyn i byggprojekten kommer att bli avsevärt mindre. Byggnadsnämnderna har idag genom sina tjänstemän en dialog med projektörer och utförare igenom hela processen. Det här förslaget medför att den dialogen kommer att avta, och med det även den externa kontrollen.

Österåkers kommuns Bygglovenhet tillstyrker förslaget avseende:

(Utdrag från förslaget)

Att särskilt kompetenskrav avseende att ett certifierat byggprojekteringsföretaget med behörighet Kvalificerad ska ha tillgång till:

1. certifierad kontrollansvarig behörighet Kvalificerad enligt Boverkets föreskrifter och allmänna råd om certifiering av kontrollansvariga,
2. certifierad sakkunnig brandskydd behörighet Kvalificerad enligt Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:17) om certifiering av sakkunniga inom brandskydd, och
3. konstruktör med lägst högskoleingenjörsexamen med inriktning mot byggkonstruktion samt med minst sex års erfarenhet av projektering av byggnaders bärförmåga, stadga och beständighet, eller personer med motsvarande kompetens och erfarenhet.

Avseende övriga delar i förslaget avstår bygglovenheten i Österåkers kommun att lämna några synpunkter.

Slutsats

Här aktuellt förslag om föreskrifter avseende certifierade byggprojekteringsföretag kan tillsammans med övriga förslag på ändringar i Boverkets föreskrifter bli en farlig avreglering, där mål om kvalitet, säkerhet och funktion får ge vika för högt uppskrivade ekonomiska incitament inom dessa företag. De nedre gränserna för vad som ska anses vara en bra nivå

flyttas neråt då nuvarande allmänna råd försvinner. Tillsammans med övriga regelförändringar kommer sannolikt även kostnaderna inom byggbranschen att öka då det inte finns ett tillämpbart regelverk att förhålla sig till, istället behöver det upprättas handböcker och standarder som ska fungera som kvalitetsledare. Att upprätta sådana är förenat med höga kostnader. Om de allmänna råden, vilka ofta anger mätbara enheter, försvinner blir det väldigt godtyckligt hur den nedre nivån ska sättas. En del företag kommer att tillämpa vissa branschregler och en del företag kommer att tillämpa andra branschregler.

Kombinationen av att företag utan särskilt högt uppsatta krav på kompetens och med brist på reglering med allmänna och tydliga regelverk är mycket farlig, där mer eller mindre seriösa aktörer kan agera fritt helt i sin egen agenda och plånbok. Förlovarna blir sannolikt främst tredje man som alltför sent upptäcker problem och felaktigheter som idag kan fångas upp i ett tidigt skede.

Bygglovenheten
Österåkers kommun

2023-10-31